

2020-12-07

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr AFN 2020/65

Arbets- och företagsnämnden

Internbudget 2021

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden fastställer internbudget för år 2021 enligt tabell 1 i tjänsteskrivelsen och utifrån av kommunfullmäktige beslutade budgetram.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde den 16 november 2020 om de fokusområden, indikatorer och målvärden som arbets- och företagsnämnden ska använda för mål- och resultatstyrning 2021.

Kommunfullmäktige beslutade vid samma sammanträde att arbets- och företagsnämndens budgetram för 2021 är 222 miljoner kronor, vilket innebär en minskning med knappt 18 miljoner kronor jämfört med 2020 års budgetram. Budgetramen omsätts i en så kallad internbudget där verksamheten beskriver hur målen ska nås med tilldelade medel.

Flera budgetposter har justerats, dels på grund av volymförändringar dels på grund av anpassning till standarden KommunBas20. Anpassningen möjliggör korrekta jämförelsetal för nämndens verksamhet i Kolada – Sveriges kommuners och regioners databas för öppna jämförelser. Den största justeringen av budgeten vid sidan om anpassningen till KommunBas20 är en minskning av ramen för arbetsmarknadsverksamheten. Minskningen beror till viss del på minskad efterfrågan av så kallad jobbpeng, men möjliggörs främst genom översyn av insatser samt omförhandling av avtal. Med anledning av en ändring i internhyresmodellen görs också en minskning budgetramen för bostadsförsörjning till nyanlända flyktingar.

Arbets- och företagsnämnden fastställer internbudget enligt tjänsteskrivelsen.

Ärendet

Fokusområden och indikatorer

Kommunfullmäktige beslutade den 16 november i enlighet med arbets- och företagsnämndens förslag till mål och budget 2021–2023 att anta de fokusområden och indikatorer som nämnden ska använda för mål- och resultatstyrning 2021 enligt figur 1. Utfallet för indikatorerna kommer att följas upp löpande under året.

Figur 1) Fokusområden, indikatorer och målvärden för AFN 2021–2023

ARBETS- OCH FÖRETAGSNÄMDEN							
ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2019	UTFALL T2 2020	MÅL 2021	MÅL 2022	MÅL 2023
	Individanpassade insatser mot arbete och utbildning skapar förutsättningar för egen hållbar försörjning.	Andel vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd (Kolada).	36,4%	-	35%	35%	35%
		Andel unga vuxna mellan 18-24 år med ekonomiskt bistånd (Kolada).	-	-	6%	5%	4%
		Antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, median (Kolada).	5	-	5	4	4
		Nettokostnad för arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv (Kolada).	497	-	500	500	450
	Egen försörjning är en vinst för alla. Kommunen skapar förutsättningar till arbete, studier och eget företagande genom arbetsmarknads- och utbildningsinsatser.	Andel elever som slutfört kurs i sfi (Skolverket).	43%	-	50%	53%	55%
		Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, andel deltagare som börjat arbeta eller studera (Kolada).	63	-	60	65	70
		Andel arbetslösa ungdomar 16-24 år i förhållande till arbetskraften (Kolada).	3,8%	9,8%	11,5%	10%	7%
		Andel anvisade nyanlända i egen bostad efter etableringsperiodens slut.	-	88%	100%	100%	100%
	Kommunen skapar möjligheter till etablering för alla via arbete och egen försörjning i samspel med andra aktörer i hela Nacka.	Andel kommundelar med bostäder för sociala ändamål.	100%	100%	100%	100%	100%
		Arbetslöshet bland utrikesfödda i Nacka i förhållande till arbetskraften (Arbetsförmedlingen).	10	13,8	15	13	10
	Nacka kommun växer. Kommunen skapar förutsättningar för arbetssökande att matcha arbetsgivarnas behov av kompetens.	Andel kursdeltagare med godkänt betyg i vuxenutbildningen. (Skolverket/SCB).	90%	-	95%	95%	95%
		Andel ungdomar inom det kommunala aktivitetsansvaret som börjar, eller återgår till, studier. (Skolverket).	57%	-	60%	65%	65%

Internbudget 2021

Kommunfullmäktige beslutade vid samma sammanträde att arbets- och företagsnämndens budgettram för 2021 är 222 miljoner kronor, vilket innebär en minskning med knappt 18 miljoner kronor, eller 7,5 procent, jämfört med 2020 års budgettram.

Skillnaderna mot budget 2020 består av följande:

Justering på grund av ändrade volymer, minus 17,4 miljoner kronor:

- Ökad ram för grundläggande vuxenutbildning med 2 miljoner kronor.
- Minskad ram för gymnasial vuxenutbildning med cirka 10,1 miljoner kronor.
- Ökad ram för svenska för invandrare med 1,9 miljoner kronor.
- Minskad ram för arbetsmarknadsinsatser, check med 2,3 miljoner kronor.
- Minskad ram för arbetsmarknadsinsatser, övrigt med 9,3 miljoner kronor.
- Minskad ram för samhällsorientering med cirka 0,4 miljoner kronor.
- Minskad ram för ekonomiskt bistånd med 8,7 miljoner kronor.*
- Minskad ram för ensamkommande barn och unga med 0,5 miljoner kronor.*
- Ökad ram för nyanlända med 2,9 miljoner kronor.*
- Minskad ram för bostadsförsörjning till nyanlända med 6,4 miljoner kronor.
- Ökad ram för myndighet och huvudmannorganisation med 13,5 miljoner kronor.*

Övriga budgetjusteringar, minus 0,5 miljoner kronor:

- Ökad ram för höjda checkbelopp inom grundläggande vuxenutbildning med 0,2 miljoner kronor.
- Ökad ram för höjda checkbelopp inom svenska för invandrare med 0,3 miljoner kronor.
- Minskad ram för myndighet och huvudmannorganisation med 1 miljon kronor.*

Ramändringen för budgetposter markerade med * inkluderar flytt av kostnader för handläggning från verksamhetsposter till posten för myndighet och huvudmannskap. Denna omfördelning av medel inom nämndens totala budgettram är i linje med den

anpassning av budget och bokföring till rätt terminologi och uppställning utifrån koder i KommunBas20, som pågått under hela 2020. KommunBas20 följer lagen om kommunal bokföring och redovisning – LKBR. Anpassningen möjliggör överföring av korrekta uppgifter från Nacka till RS2019, det så kallade Räkenskapsammandraget, som Statistikmyndigheten SCB använder för årlig insamling av statistikuppgifter från alla kommuner till Kolada.

Genom anpassningen möjliggörs (mer) korrekta jämförelser av ekonomiska nyckeltal för Nackas verksamheter med motsvarande verksamheter för andra kommuner.

Arbets- och företagsnämnden föreslås fastställa specificerad bruttobudget för år 2021 enligt tabell 1.

Tabell 1) Budget 2020 inklusive specifikation av budgetförändring

Arbets- och företagsnämnden (tkr)	Bokslut 2019	Budget 2020	Prognos 2020 T2	Förändring		Budget 2021			Skillnad budget 2020 och 2021	
				Volym	Satsning/ besparing	Intäkt	Kostnad	Netto	tkr	%
Grundläggande vuxenutbildning,check	-8 278	-7 428	-9 482	-1 972	-200	1 000	-10 600	-9 600	-2 172	29,2%
Gymnasial vuxenutbildning,check	-38 131	-37 710	-23 914	10 110	0	31 400	-59 000	-27 600	10 110	-26,8%
Svenska för invandrare, check	-16 006	-12 864	-13 614	-1 936	-300	3 300	-18 400	-15 100	-2 236	17,4%
Arbetsmarknadsinsatser, check	-18 798	-19 279	-13 279	2 279	0	0	-17 000	-17 000	2 279	-11,8%
Arbetsmarknad, övrigt	-20 990	-27 292	-16 288	9 292	0	2 000	-20 000	-18 000	9 292	-34,0%
Samhällsorientering, kundval	-569	-996	-696	413	0	0	-583	-583	413	-41,5%
Ekonomiskt bistånd	-80 447	-86 793	-75 793	8 693	0	3 000	-81 100	-78 100	8 693	-10,0%
Ensamkommande barn	-4 112	-466	2 534	466	0	15 900	-15 900	0	466	-100,0%
Nyanlända - flyktingar	29 562	13 742	5 453	-2 861	0	12 867	-1 986	10 881	-2 861	-20,8%
Nyanlända flyktingar - bostadsförsörjning	-25 795	-17 289	0	6 409	0	20 433	-31 314	-10 881	6 409	-37,1%
Dödsbohandläggning	-956	0	0	0	0	0	0	0	0	
Digitalisering	-2 914	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nämnd och nämndstöd	-892	-1 817	-1 817	0	0	0	-1 817	-1 817	0	0,0%
Myndighet och huvudmannauppgifter	-40 244	-41 670	-50 870	-13 484	1 000	-4 900	-49 254	-54 154	-12 484	30,0%
Summa	-228 571	-239 862	-197 766	17 409	500	85 000	-306 954	-221 954	17 909	-7,5%

Förändring med - tecken framför betyder en utökad budget

Kommentarer till internbudgeten

Grundläggande vuxenutbildning, check

Intäkterna avser interkommunal ersättning samt dold moms. Kostnaderna består av skolpeng, det vill säga checken. Budgetramen ökas med totalt 2,2 miljoner kronor, varav 2 miljoner rör en volymökning. Ökningen beror på att en del elever som läser svenska för invandrare (sfi) kommer att läsa orienteringskurs inom datorkunskap och arbetsmarknad parallellt med sina sfi-studier. Ramen ökas med ytterligare 0,2 miljoner kronor för att kompensera för höjt checkbelopp med 2 procent. Bedömningen är att verksamheten kan drivas med fortsatt god kvalitet och måluppfyllnad inom den ekonomiska ramen med nuvarande förutsättningar. Om kursen sfi-bas ändras och blir en del av grundläggande vuxenutbildning kommer detta i stället belasta utfallet inom den budgetposten, med motsvarande lättnad för budgetposten svenska för invandrare.

Gymnasial vuxenutbildning, check

Intäkterna avser interkommunal ersättning, dold moms samt statsbidrag. Kostnaderna består av skolpeng. Budgetramen minskas med 10,1 miljoner kronor jämfört med budgetramen 2020, vilket förklaras av större intäkter i form av statsbidrag.

Checkbeloppen ligger kvar på samma nivå som för 2020. När budget lades för 2020 beräknades att staten skulle medfinansiera 50 procent av all yrkesutbildning under 2020. Beslut inför 2021 gör gällande att staten ska medfinansiera 70 procent av all yrkesutbildning, det vill säga högre intäkter än i budget för 2020. Således har nettoramén för den gymnasiala vuxenutbildningen sänkts med motsvarande summa. Under hösten 2020 har frågetecken uppstått kring statens medfinansiering, vilket kan medföra att statsbidragen inte kommer att öka på så vis som beräknats i budget. Vidare har pågående pandemi lett till en minskning av antalet elever från andra kommuner som beviljas studier i Nacka, vilket leder till mindre interkommunal ersättning. Bedömningen är att verksamheten kan drivas med fortsatt god kvalitet och måluppfyllnad inom den ekonomiska ramen, men att utmaningar kan uppstå vid ändrade besked kring statsbidragen. Om så sker kan en möjlig åtgärd vara att ha en mer selektiv antagning än i nuläget då alla nackabor erbjuds att vara elever inom vuxenutbildningen.

Svenska för invandrare, check

Intäkterna avser dold moms och stadsbidrag. Kostnaderna består av skolpeng. Budgetramen ökas med 2,2 miljoner kronor för att motsvara en större efterfrågan än budgeterat 2020 samt en höjning av checkbeloppen med 2 procent. Ramen bedöms tillräcklig för att kunna åstadkomma den höjda ambitionsnivå som krävs för att nå den beslutade målnivån.

Arbetsmarknadsinsatser, check

Kostnaderna består av så kallad jobbpeng, det vill säga checken. Budgetramen minskar med 2,3 miljoner kronor jämfört med budgetramen 2020, vilket förklaras av lägre efterfrågan än budgeterat. Ramen är dock större än det prognostiserade utfallet för 2020, vilket ger utrymme för en väntad ökning av efterfrågan med anledning av pågående pandemi. Checkbeloppen ligger kvar på samma nivå som för 2020. Den genomlysning av verksamheten i syfte att identifiera utvecklingsområden som planerades till 2020 har skjutits upp och kommer istället att genomföras under 2021. Genomlysningen kommer att ge underlag kring hur insatser och ersättningsmodell bör utvecklas för att motverka den ökade arbetslösheten och höja effektiviteten i arbetsmarknadsinsatserna utan ökade kostnader. Effektiva arbetsmarknadsinsatser är en förutsättning för att hålla nere kostnaderna för ekonomiskt bistånd. Bedömningen är dock att verksamheten kan drivas med fortsatt god kvalitet och måluppfyllnad inom den tilldelade ekonomiska ramen.

Arbetsmarknad, övrigt

Budgetposten avser olika aktiviteter inom ramen för arbetsmarknadsverksamheten. Till exempel kostnader för samordningsförbudet VärNa, förrehabiliterande insatser, offentligt skyddade anställningar, extratjänster samt feriearbete till ungdomar. Budgetramen minskar med 9,2 miljoner kronor, vilket dels möjliggörs genom utveckling och översyn av vissa avtalade insatser, inklusive neddragning av omfattning med anledning av minskad efterfrågan, dels genom omförhandling av flera avtal. Ramen är dock större än det prognostiserade utfallet för 2020, vilket ger utrymme för ökning av efterfrågan och/eller nya insatser till nämndens målgrupper. Bedömningen är att

verksamheten kan drivas med fortsatt god kvalitet och måluppfyllnad inom den ekonomiska ramen.

Samhällsorientering, check

Budgetramen avser kostnader för den samhällsorientering som nyanlända nackabor deltar i hos Centrum för samhällsorientering. Budgeten medför en efterfrågerelaterad sänkning på cirka 0,4 miljoner kronor jämfört med föregående år, och bedöms vara tillräckligt stor för att möta efterfrågan.

Ekonomiskt bistånd

Intäkterna avser dels återbetalning av förmån från Försäkringskassan samt återkrav från kund. Kostnaderna avser utbetalning av ekonomiskt bistånd inklusive kostnader för tillfälligt boende. Verksamheten får en minskad budget med 8,7 miljoner kronor jämfört med 2020. Minskningen beror till viss del på minskad efterfrågan, även under pågående pandemi, men också på en flytt av handläggningskostnader för budget- och skuldrådgivning samt dödsbohandläggning till budgetposten för myndighet- och huvudmannaskap. Ramen är dock större än prognostiserat utfall för 2020 och ger således utrymme för en viss efterfrågeökning i relation till nuläget. Bedömningen är att verksamheten ska kunna bedrivas inom beslutad ram. Det bör dock noteras att utfallet för ekonomiskt bistånd är beroende av många andra faktorer. Till exempel kan efterfrågan öka kraftigt om arbetslöshetsnivån är fortsatt hög under lång tid och/eller om statens kompensatoriska åtgärder, till exempel utökad period med A-kassa, inte förlängs eller täcker hela behovet.

Ensamkommande barn

Intäkterna avser statsbidrag från Migrationsverket samt dold moms. Kostnaderna avser insatser kopplat till målgruppen. Såväl intäkter som kostnader minskar under 2021 på grund av att totala antalet ensamkommande barn och unga minskar och kostnader för handläggningen flyttas över till posten för myndighet och huvudmannaskap. Nettobudgetramen minskas med cirka 0,5 miljoner kronor jämfört med budgetramen 2020, vilket förklaras av att verksamheten förväntas ha en ekonomi helt i balans. Bedömningen är att verksamhet med fortsatt god kvalitet kan drivas inom den ekonomiska ramen.

Nyanlända flyktingar

Intäkterna avser statsbidrag från Migrationsverket. Kostnaderna avser etablerings- och bosökstöd. Överskjutande medel kompenserar delvis för kostnader som uppstår i relation till nyanlända flyktingar inom andra budgetposter, till exempel bostadsförsörjning. Den ökade budgetramen på 2,9 miljoner kronor är en kompensation för minskade intäkter. Även kostnaderna minskar, bland annat genom en flytt av kostnader för handläggning till posten för myndighet och huvudmannaskap, men inte i samma takt som intäkterna.

Nyanlända flyktingar, bostadsförsörjning

Budgetramen består av intäkter och kostnader för bostäder till nyanlända, så kallad genomgångsbostad. Intäkterna avser hyra från hyresgäster och kostnaderna avser

internhyra till kommunstyrelsen för uthyrda och tomställda bostäder, återställningskostnader samt eventuella kundförluster. Ramen för 2021 är en minskning med 6,4 miljoner kronor jämfört med 2020, vilket förklaras av ändrad internhyra. Bedömningen är att verksamheten ska kunna bedrivas inom beslutad ram under 2021.

Nämnd och nämndstöd

Budgetramen innefattar politikerarvoden, omkostnader för sammanträden och eventuella konferenser samt nämndsekreterare. Bedömningen är att verksamheten kan bedrivas inom beslutad ram under 2021.

Myndighet och huvudmannaskap

Budgeten innefattar i huvudsak kostnader för de anställda inom verksamheterna under arbets- och företagsnämnden. I "huvudmannaskap" ingår även kostnader för stödresurser inom ekonomi, juridik, kommunikation, HR och inköp samt utnycklade kostnader för platshyra, telefoni, växel och dylikt. Budgeten ökas med totalt 12,5 miljoner kronor från 2020. I samband med årsskiftet förs kostnader på 13,5 miljoner kronor för handläggning, som tidigare har budgeterats och bokförts främst på posterna för ekonomiskt bistånd, ensamkommande och nyanlända flyktingar, över till budgetposten för myndighet och huvudmannaskap. I praktiken medför alltså den ökade budgetramen ändå ett krav på effektivisering med 1 miljon kronor. Bedömningen är att effektiviseringen kan hanteras utan stor negativ påverkan på arbetsmiljö och produktivitet, men detta kan ändras om efterfrågan på nämndens verksamhet ökar och/eller om större digitaliseringsprojekt ska genomföras utan tillskott av medel.

Alternativt scenario och åtgärder

Covid-19-pandemin förutspås få djupa och utdragna konsekvenser för Sveriges och svenskarnas ekonomi. Under 2021 finns det därför en risk att efterfrågan på nämndens verksamhet ökar i en omfattning som inte täcks av beslutad budgetram. I den händelse detta inträffar föreslås följande åtgärder:

- Paus av insatsen "case manager"
- Större utnyttjande av Arbetsförmedlingens stöd- och matchningstjänster för kunder med jobbpeng, grund
- Neddragning av offentligt skyddat arbete (OSA)
- Avslag på ansökan om ersättning för SL-kort inom ekonomiskt bistånd
- Neddragning av bosökstöd
- Neddragning av etableringsstöd
- Ambitionssänkning kring handläggningstider

Fler möjliga åtgärder inom arbetsmarknadsverksamheten bör kunna identifieras i den genomlysning som skjutits upp till 2021.

Åtgärderna kan ge en temporär besparing på upp till cirka 15 miljoner kronor, men bedömningen är att de kommer att leda till ökade kostnader på sikt om de inte återupptas relativt snabbt. Exempelvis väntas neddragning av bosökstödet leda till sämre utfall för ekonomiskt bistånd till tillfälligt boende. Förslagsvis säkerställs utrymme för att

återuppta verksamheten så snart det är möjligt och senast i samband med beslut om budget för 2022.

Konsekvenser för barn

Mål och budgetprocessen, där internbudgeten är en delprocess, innehåller en mängd beslut som har direkt och indirekt påverkan på barns och ungas livsvillkor. Den verksamhet som arbets- och företagsnämnden ska driva inom ramen för tilldelad internbudget väntas leda till positiva direkta och indirekta konsekvenser för barn inom nämndens målgrupper och för barn till föräldrar som tillhör nämndens målgrupper.

Frida Plym Forshell
Arbetsmarknadsdirektör
Stadsledningskontoret

Thomas Kindblad
Business controller
Controllerenheten